

NEMZETI LÉZERES TRANSZMUTÁCIÓS LABORATÓRIUM

LÉZERES NEUTRONFORRÁS KIFEJLESZTÉSE NUKLEÁRIS HULLADÉK TRANSZMUTÁCIÓS KEZELÉSÉRE

A laboratórium elsődleges célja a nukleáris hulladékok kezelésével kapcsolatos kísérletek és szimulációk megvalósítása. A lézerrel keltett neutronokon alapuló technológia lehetőséget teremthet a hosszú sugárzási idejű izotópok arányának csökkentésére, ami leegyszerűsítheti a tárolás folyamatát. A lézerrel keltett ionokkal és neutronokkal továbbá anyagtudományi, radiobiológiai és egyéb nukleáris fotonikai kutatások is végezhetőek, melyek segítése szintén a laboratórium tevékenységét képezi.

FŐ KUTATÁSI TERÜLETEK

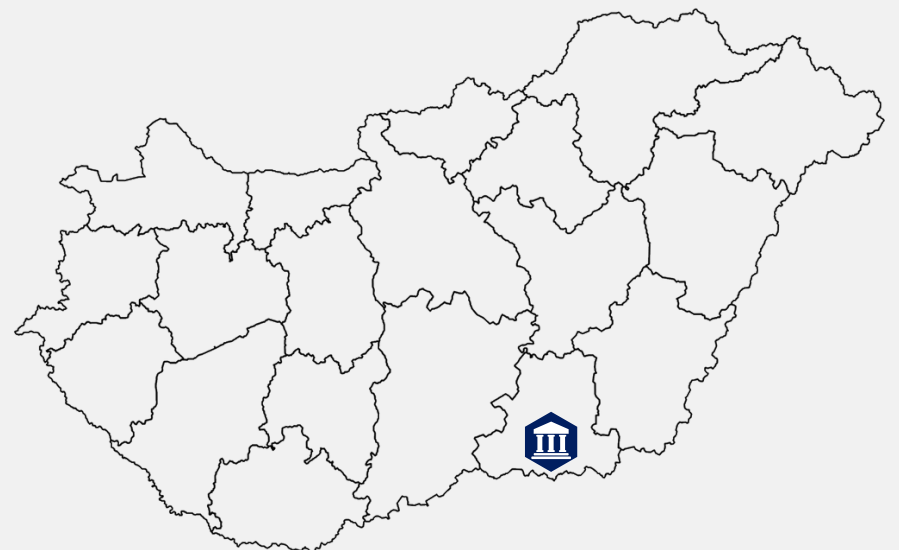
- Lézeres iongyorsítás
- Plazmafizika
- Transzmutáció
- Radiobiológia
- Képkalkotás

 NLTL Nemzeti Lézeres
Transzmutációs Laboratórium
Szegedi Tudományegyetem

MEGVALÓSÍTÓ:

Szegedi Tudományegyetem

MEGVALÓSÍTÁS HELYSZÍNEI: Szeged

LABORATÓRIUMI KUTATÁSTÓL VÁRHATÓ EREDMÉNYEK

- Lézeren alapuló neutronforrás fejlesztése és neutrondiagnosztika.
- Orvosi célú izotópok előállítása, amelyekkel kiválthatók lennének a PET-technikához szükséges ciklotronok, ami a módszer sokkal szélesebb körű elterjesztését tenné lehetővé.
- A közúti és vasúti áruszállításban használt ellenőrző egységek kiegészítése engedélyhez kötött nukleáris anyagok monitorozására.

SZAKMAI CSAPAT BEMUTAKOZÁSA

A projekt szakmai megvalósításán 21 fő dolgozik összességében.

Projektvezető: Osvay Károly

Osvay Károly 1995-ben a lézerfizikai kutatási eredményeiért megkapta a fizikai tudományok kandidátusa MTA fokozatot. 2011-ben habilitált a Szegedi Tudományegyetemen (SZTE). Az első magyarországi terawatt teljesítményű lézertudományi laboratórium (SZTE TeWaTi) alapítója (1998) és vezetője. Összesen 8 évet töltött vezető nemzetközi kutatóintézetekben (RAL UK; Lundi Egyetem, Svédország; MBI, Berlin). 2008-11-ig az ELI-Preparatory Phase tudományos projektmenedzsere, 2011-től az ELI-ALPS tudományos munkacsoport vezetője, 2013-19 között kutatási technológiai igazgatója.

Fő kutatási területe az ultrarövid lézerimpulzusok előállítása, azok alkalmazása, lézer-anyag kölcsönhatás, nemlineáris optika, lézeres részecskegyorsítás.

Vezető kutató: Sargis Ter-Avetisyan

Sargis Ter-Avetisyan 1991-ben szerezte doktori fokozatát fizikából (optika) az Örmény Nemzeti Tudományos Akadémia Fizikai Kutatóintézetében (Szovjetunió). Az elmúlt két évtizedben az USA-ban, Németországban, az Egyesült Királyságban, a Cseh Köztársaságban és Dél-Koreában dolgozott a relativisztikus, ultranagy intenzitású lézer-plazma kölcsönhatások területén: különösen röntgensugarak előállítása; ion- és elektrongyorsítás és ezek alkalmazásai; nagy energiasűrűségi fizika és laboratóriumi asztrofizika területeken.

Tudományos munkatárs: Prashant Kumar Singh

Prashant Singh 2015-ben doktorált fizikából az indiai Tata Alapvető Kutatási Intézetben (Tata Institute of Fundamental Research, TIFR). Prashant jelenleg tudományos munkatársként dolgozik a Nemzeti Lézeres Transzmutációs Laboratóriumban, ahol a cél nagy fluxusú, néhány ciklusú lézerrel vezérelt neutronsugár előállítása, amely felhasználható a nukleáris hulladékok transzmutációjára, valamint egyéb alap- és alkalmazott tudományokban. Számos folyóiratnak, többek között a Physics of Plasmas, Journal of Optics, NIMA, PPCF és JPhysD folyóiratoknak is aktív bírálója.

LEHETSÉGES PARTNERI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Nagy ismétlési frekvenciájú, ultravékony céltárgy fejlesztéshez, lézerrel keltett ultragyors neutronimpulzus időbeli méréséhez, valamint neutronok ipari alkalmazásaihoz keresnek partnereket.

MEGSZÓLÍTANI KÍVÁNT CÉLCSOPORT

- (Új generációs) részecskegyorsítók és felhasználók
- Nukleáris erőművek és kiégett fűtőelemek kezelése
- Radiobiológia
- CT Képzéskutatás
- Nukleáris nemzetbiztonság

SZAKMAI KAPCSOLATTARTÓ

DR. OSVAY KÁROLY

szakmai vezető

osvay@physx.u-szeged.hu

+36 30 158 2410